

कर्णाली प्रदेश निजामती सेवाको गठन, सञ्चालन र सेवाका शर्त सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक

२ ति ०५/२०

प्रस्तावना: प्रदेश निजामती सेवालाई सक्षम, सुदृढ, सेवामूलक, उत्तरदायी र व्यावसायिक बनाउन प्रदेश निजामती सेवाको गठन, सञ्चालन र सेवाका शर्त सम्बन्धमा कानूनी व्यवस्था गर्न वाञ्छनीय भएकोले,

कर्णाली प्रदेश सभाले यो ऐन बनाएको छ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यस ऐनको नाम "कर्णाली प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०८०" रहेको छ।
(२) यो ऐन प्रमाणीकरण भएको मितिले एकतीसौं दिनदेखि प्रारम्भ हुनेछ।
२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस ऐनमा,-
- (क) "अख्तियारवाला" भन्नाले दफा १५ बमोजिम नियुक्ति गर्न सक्ने अधिकारी सम्झनु पर्छ।
(ख) "आधिकारिक ट्रेड युनियन" भन्नाले दफा १२१ बमोजिम गठित निजामती कर्मचारीको आधिकारिक ट्रेड युनियन सम्झनु पर्छ।
(ग) "कार्यालय" भन्नाले प्रदेश सरकार मातहतका कार्यालय सम्झनु पर्छ र सो शब्दले मन्त्रालय, सचिवालय र निर्देशनालयलाई समेत जनाउँछ।
(घ) "कार्यालय प्रमुख" भन्नाले कार्यालयको प्रमुख भई कामकाज गर्न तोकिएको कर्मचारी सम्झनु पर्छ र सो शब्दले विभागीय प्रमुखलाई समेत जनाउँछ।
(ङ) "तलब" भन्नाले निजामती कर्मचारीले मासिक रूपमा पाउने तलब र तलब वृद्धि (ग्रेड) सहितको रकम सम्झनु पर्छ।
(च) "तोकिएको" वा "तोकिए बमोजिम" भन्नाले यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा तोकिएको वा तोकिए बमोजिम सम्झनु पर्छ।
(छ) "निकाय" भन्नाले प्रदेश सरकार र मन्त्रालय अन्तर्गतका प्रदेश वा जिल्ला वा स्थानीय तहमा अवस्थित सरकारी प्रतिष्ठान, केन्द्र, कार्यालय वा शाखा वा इकाई सम्झनु पर्छ।
(ज) "निजामती कर्मचारी" भन्नाले प्रदेश निजामती सेवाको पदमा बहाल रहेको व्यक्ति सम्झनु पर्छ र सो शब्दले प्रदेश निजामती सेवाबाट स्थानीय तहमा खटाइने कर्मचारी र समायोजन ऐन बमोजिम नेपाल निजामती सेवा तथा नेपाल स्वास्थ्य सेवाबाट प्रदेशमा समायोजन भएका कर्मचारीलाई समेत जनाउँछ।
(झ) "परिवार" भन्नाले निजामती कर्मचारीसँग बस्ने तथा निज आफैले पालन पोषण गर्नु पर्ने पति, पत्नी, छोरा, अविवाहिता छोरी, धर्मपुत्र, अविवाहिता धर्मपुत्री, बाबु, आमा वा सौतेनी आमा सम्झनु पर्छ र सो शब्दले पुरुष र अविवाहिता महिला कर्मचारीको हकमा निजको बाजे, बज्यै

३. प्रदेश कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी प्रमुख निकाय: (१) प्रदेशको प्रशासन सञ्चालन गर्न प्रदेश निजामती सेवाको गठन, सञ्चालन र सेवाका शर्त तथा निजामती कर्मचारीको व्यवस्थापनका सम्बन्धमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले प्रमुख निकायको रूपमा काम गर्नेछ।
- (२) यो ऐन र यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियममा उल्लेख भएको विषय बाहेक प्रदेश निजामती कर्मचारी प्रशासन सम्बन्धी काम गर्दा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको स्वीकृति लिएर मात्र गर्नु पर्नेछ।

परिच्छेद-२

प्रदेश निजामती सेवाको गठन

४. प्रदेश निजामती सेवाको गठन: (१) प्रदेश निजामती सेवा अन्तर्गत देहाय बमोजिमका सेवाहरू रहनेछन्:-
- (क) प्रदेश इन्जिनियरिङ्ग सेवा, ^{(क) प्रदेश आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवा}
- (ख) प्रदेश कृषि सेवा
- (ग) प्रदेश न्याय सेवा
- (घ) प्रदेश प्रशासन सेवा,
- (ङ) प्रदेश वन सेवा,
- (च) प्रदेश विविध सेवा,
- (छ) प्रदेश शिक्षा सेवा,
- (ज) प्रदेश स्वास्थ्य सेवा।
- (२) उपदफा (१) बमोजिमका सेवामा तोकिए बमोजिमका विभिन्न समूह तथा उपसमूह रहनेछन्।
- (३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम रहने सेवा, समूह र उपसमूहको पदहरूको लागि चाहिने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता तोकिए बमोजिम हुनेछ।
- (४) यो ऐन प्रारम्भ हुनु अघि प्रदेश निजामती सेवाको आर्थिक योजना तथा तथ्याङ्क सेवामा समायोजन भएका कर्मचारीलाई उपदफा (१) को खण्ड (घ) बमोजिमको सेवामा तोकिए बमोजिमको समूहमा कायम गरिनेछ।
- (५) उपदफा (१) को खण्ड (ग) बमोजिमको प्रदेश न्याय सेवाका कर्मचारीको पारिश्रमिक, सुविधा तथा सेवाका शर्त सम्बन्धी व्यवस्था संघीय कानून बमोजिम हुनेछ।
५. प्रदेश निजामती सेवामा रहने तह र पदनाम: (१) प्रदेश निजामती सेवामा देहाय बमोजिमका तहहरू रहनेछन्:-

अधिकृतस्तर

एघारौँ तह

दशौँ तह

सहायकस्तर

पाँचौँ तह

चौथो तह

नवौ तह
आठौ तह
सातौ तह
छैटौ तह

तहविहीन

(२) प्रदेश निजामती सेवाका विभिन्न तहमा तोकिए बमोजिमका प्राविधिक, प्रशासनिक र विशेषज्ञ पदहरु रहन सक्नेछन्।

(३) प्रदेश निजामती सेवाका सम्बन्धित सेवा समूहमा रहने तह र सोको पदनाम तोकिए बमोजिम हुनेछ।

६. कार्य विवरण र कार्यसम्पादन सम्बन्धी व्यवस्था: (१) प्रदेश सरकारले स्वीकृत गरेको सङ्गठनको कार्य विवरणको आधारमा प्रत्येक निकायका प्रमुखले प्रत्येक पदको योग्यता, काम, कर्तव्य, उत्तरदायित्व, अधिकार र कामको नतिजा मूल्याङ्कन गर्ने सूचक समेत उल्लेख गरी सङ्गठनका लागि स्वीकृत पदको कार्य विवरण स्वीकृत गरी लागू गर्नु पर्नेछ।

तर एघारौ तहको पदको कार्यसम्पादन सूचक सहितको नतिजामूलक कार्य विवरण प्रदेश सरकारले स्वीकृत गरे बमोजिम हुनेछ।

(२) निजामती कर्मचारीलाई पदस्थापना गर्दा निजको नतिजामूलक कार्य विवरण उपलब्ध गराउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) र (२) बमोजिम उपलब्ध गराइएको नतिजामूलक कार्यविवरणको आधारमा निजामती कर्मचारीसँग तोकिए बमोजिमको ढाँचामा कामको मूल्याङ्कन गर्ने सूचकाङ्क सहित कार्यसम्पादन सम्झौता गरी काममा लगाउनु पर्नेछ।

(४) प्रत्येक सुपरिवेक्षकले आर्थिक वर्ष शुरु भएको एक महिनाभित्र आफ्नो मातहतमा काम गर्ने निजामती कर्मचारीलाई कार्य विवरणको आधारमा त्यस्तो कर्मचारीले सम्पादन गर्नु पर्ने कामको वार्षिक लक्ष्य निर्धारण गरी जिम्मेवारी तोकी काममा लगाउनु पर्नेछ। त्यस्तो वार्षिक लक्ष्य बमोजिम सम्पादित काम समेतको आधारमा कर्मचारीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन गरिनेछ।

(५) कार्य विवरण र कार्यसम्पादन सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।

परिच्छेद-३

प्रदेश निजामती सेवाको दरबन्दी सिर्जना तथा पदपूर्ति

७. सङ्गठन तथा दरबन्दी सिर्जना: (१) कुनै निकायको सङ्गठन संरचना वा दरबन्दी सिर्जना गर्न तथा त्यस्तो सङ्गठन संरचना वा दरबन्दीमा पुनरावलोकन वा हेरफेर गर्न मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले तोकिए बमोजिम सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्दा सम्बन्धित मन्त्रालयको सचिवलाई सहभागी गराउनु पर्नेछ। कार्य प्रकृती, प्रवेस, लागतलाई पर्ने वित्तीय बल र गतिले विज्ञापन गरी दरबन्दी सिर्जना, पुनरावलोकन वा हेरफेर गर्नु पर्ने तोकिएका सोको कारण र आधिकार समेत उल्लेख गरी प्रतिवेदन तथा र प्रति पार्नेछ।

(१) उपदफा (१) बमोजिम सङ्गठन तथा व्यवस्थापन सर्वेक्षण गर्दा सर्वेक्षण गरिने निकायको कार्य प्रकृति, प्रदेश सरकारलाई पर्ने वित्तीय भार र कार्यबोझ विश्लेषण गरी दरबन्दी सिर्जना, पुनरावलोकन वा हेरफेर गर्नु पर्ने देखिएमा सोको कारण र औचित्य समेत खुलाई प्रतिवेदन तयार गर्नु पर्नेछ।

(२) उपदफा (२) बमोजिम ~~सर्वेक्षण गरी~~ तयार गरिएको प्रतिवेदन ~~सुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले~~ आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयको ~~सम~~ ~~तथा परामर्शका लागि पठाउनु~~ ~~पर्नेछ।~~ ~~र हेरफेर गर्ने~~

(३) उपदफा (३) बमोजिमको प्रतिवेदन उपर-अधिक-मामिला-तथा-योजना-मन्त्रालयबाट-राय-तथा-परामर्श प्राप्त भएपछि औचित्यको आधारमा मूल्याङ्कन गरी उपर्युक्त सुझावलाई समेटी संगठन संरचना वा दरबन्दी स्वीकृतिको लागि प्रदेश सरकार समक्ष प्रस्ताव पेश गर्नु पर्नेछ।

(४) उपदफा (४) बमोजिम पेश भएको प्रस्ताव प्रदेश सरकारले स्वीकृत गर्न सक्नेछ।

(५) उपदफा (५) बमोजिम संगठन संरचना वा दरबन्दी स्वीकृत भएपछि सम्बन्धित मन्त्रालयले प्रदेश कर्मचारी अभिलेखालयमा पद दर्ता गर्नु पर्नेछ।

(६) यस दफा बमोजिम कुनै नयाँ पद सिर्जना भएकोमा उपदफा (६) बमोजिम प्रदेश कर्मचारी अभिलेखालयमा पद दर्ता भएपछि मात्र त्यस्तो पदमा पदपूर्ति गर्न सकिनेछ।

(७) अस्थायी प्रकृतिका आयोग, समिति, निकाय, आयोजना, सचिवालय र कार्यालयमा स्थायी दरबन्दी सिर्जना गरिने छैन र त्यस्ता आयोग, समिति, निकाय, आयोजना, सचिवालय र कार्यालयमा ~~अबधि~~ ~~अबधि~~ अस्थायी दरबन्दी रहन सक्नेछ।

(तर त्यस्ता आयोग, समिति, निकाय, आयोजना, सचिवालय र कार्यालयमा रहेको अस्थायी दरबन्दीमा खटाइएका वा काजमा गएका कर्मचारीको पद रिक्त भएकोमा स्थायी पदपूर्ति गरिने छैन।)

(८) उपदफा (८) मा उल्लिखित आयोग, समिति, निकाय, आयोजना, सचिवालय र कार्यालयको वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम बमोजिम ~~साथै~~ ~~आर्थिक वर्षको लागि मात्र~~ आवश्यक पर्ने जनशक्तिको किसिम तथा संख्या यकीन गरी अस्थायी दरबन्दी सिफारिस गर्न तोकिए बमोजिमको समिति रहनेछ।

(९) यस दफा बमोजिम दरबन्दी सिर्जना, पुनरावलोकन वा हेरफेर गर्दा समायोजन ऐन बमोजिम समायोजन भई प्रदेशमा आएका कर्मचारीको पदाधिकार रहेको कुनै पद कटौती गर्न पाइने छैन।

८. प्रदेश निजामती सेवाको पदपूर्ति: (१) प्रदेश निजामती सेवाको रिक्त पदको पूर्ति देहाय बमोजिम गरिनेछ:-

तह	खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा	अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा	बढुवा			कैफियत
			आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा	कार्यक्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा	उपेक्षता र कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनद्वारा	
(क) तहविहीन (वन रक्षक)	१००%	-	-	-	-	
(ख) सहायक चौथो	७०%	-	२०%	-	१०%	

(ग)	सहायक पौचौ	५०%	-	-	२५%	२५%	
(घ)	अधिकृत छैटौ	१००% स्तर वृद्धि					
(ङ)	अधिकृत सातौ	५०%	५%	१०%	२०%	१५%	
(च)	अधिकृत आठौ	१००% स्तर वृद्धि					
(छ)	अधिकृत आठौ (कृषि सेवाको पशु चिकित्सक)	१००%	-	-	-	-	
(ज)	अधिकृत नवौ	१०%	१०%	१०%	३५%	३५%	
(झ)	अधिकृत नवौ (कृषि सेवाको पशु चिकित्सक)	२०%	१०%	-	३५%	३५%	
(ञ)	अधिकृत दशौ	१००% स्तर वृद्धि					
(ट)	अधिकृत एघारौ (सचिव)	-	-	-	८०%	२०%	

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेश स्वास्थ्य सेवाको पदमा देहाय बमोजिम पदपूर्ति गरिनेछः-

तह	खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा	अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा	बढुवा			कैफियत	
			आन्तरिक अन्तर समूह प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा	कार्यक्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा	ज्येष्ठता र कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनद्वारा		
(क)	सहायक चौथो	१००%	-	-	-	-	
(ख)	सहायक पौचौ	६५%	५%	१५%	-	१५%	
(ग)	अधिकृत छैटौ	१००% स्तर वृद्धि					
(घ)	अधिकृत सातौ	५०%	५%	१५%	१०%	२०% (२०)	
(ङ)	अधिकृत आठौ (चिकित्सक बाहेक)	१००% स्तर वृद्धि					
(च)	अधिकृत आठौ (चिकित्सक)	१००%					
(छ)	अधिकृत नवौ तह	२०%	१०%	१०%	३०%	३०%	

(ज)	अधिकृत दर्शौ	१०० % स्तर बृद्धि				
(झ)	अधिकृत एघारौ (सचिव)	-	-	-	८०%	२०%

(३) उपदफा (१) र (२) मा उल्लिखित खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा पदपूर्ति हुने पदको लागि आवश्यक योग्यता तोकिए बमोजिम हुनेछ।

तर उपदफा (१) को खण्ड (ज) र (झ) तथा उपदफा (२) को खण्ड (छ) बमोजिम खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा पूर्ति गरिने अधिकृत नवौं तहको पदको लागि चाहिने न्यूनतम योग्यता सम्बन्धित विषयमा स्नातकोत्तर उपाधि प्राप्त गरेको र कुनै सरकारी सेवा वा प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको संगठित संस्थाको अधिकृतस्तर वा सो सरहको पदमा कम्तीमा पाँच वर्षको सेवा अवधि पूरा गरेको हुनु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांशमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि उपदफा (१) को खण्ड (ज) र (झ) तथा उपदफा (२) को खण्ड (छ) बमोजिम खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा पूर्ति हुने नवौं तहको पदको लागि सम्बन्धित क्षेत्रको विषयमा विधावारिधिको उपाधि प्राप्त गरेको उम्मेदवारको लागि कुनै सरकारी सेवा वा प्रचलित कानून बमोजिम दर्ता भएको संगठित संस्थाको अधिकृतस्तर वा सो सरहको पदमा कम्तीमा तीन वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको व्यक्ति त्यस्तो पदमा उम्मेदवार हुन सक्नेछ।

(५) उपदफा (३) र (४) को प्रयोजनको लागि कुनै निकायमा आंशिक रूपमा काम गरेको अनुभव गणना हुने छैन।

(६) उपदफा (१) र (२) बमोजिमको अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा पदपूर्ति हुने पदमा सङ्घीय निजामती सेवा वा जुनसुकै प्रदेशको प्रदेश निजामती सेवा वा जुनसुकै स्थानीय तहको सेवाको एक श्रेणी वा तह मुनिको पदमा कम्तीमा पाँच वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको र तोकिए बमोजिमको शैक्षिक योग्यता हासिल गरेको ~~निजामती कर्मचारी~~ उम्मेदवार हुन सक्नेछ।

(७) उपदफा (१) को खण्ड (ख) बमोजिमको आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा पूर्ति हुने पदका लागि तोकिएको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरेको र प्रदेश निजामती सेवाको तहविहीन पदमा पाँच वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको स्थायी कर्मचारी उम्मेदवार हुन सक्नेछ।

(८) उपदफा (१) को खण्ड (ड) र (ज) बमोजिम आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा र उपदफा (२) को खण्ड (ख), (घ) र (छ) बमोजिम आन्तरिक अन्तर समूह प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा पदपूर्ति हुने पदका लागि तोकिएको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरेको र प्रदेश निजामती सेवाको एक तहमुनिको पदमा पाँच वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको कर्मचारी उम्मेदवार हुन सक्नेछ।

स्पष्टीकरण: यस दफाको प्रयोजनको लागि,-

(क) "आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक परीक्षा" भन्नाले प्रदेश निजामती सेवाभित्रका विभिन्न सेवा र समूहबीचको प्रतिस्पर्धात्मक परीक्षा सम्झनु पर्छ।

२०७० मंसिर २१ गते प्रदेशको लागि प्रस्तावित सेवाको विवरण र प्रस्तावित सेवाको विवरण
२०७० मंसिर २१ गते प्रदेशको लागि प्रस्तावित सेवाको विवरण र प्रस्तावित सेवाको विवरण
२०७० मंसिर २१ गते प्रदेशको लागि प्रस्तावित सेवाको विवरण र प्रस्तावित सेवाको विवरण

२०७० मंसिर २१ गते प्रदेशको लागि प्रस्तावित सेवाको विवरण र प्रस्तावित सेवाको विवरण
२०७० मंसिर २१ गते प्रदेशको लागि प्रस्तावित सेवाको विवरण र प्रस्तावित सेवाको विवरण

(ख) "आन्तरिक अन्तर समूह प्रतियोगितात्मक परीक्षा" भन्नाले प्रदेश निजामती सेवाको स्वास्थ्य सेवाभिन्नका विभिन्न समूहबीचको प्रतिस्पर्धात्मक परीक्षा सम्झनु पर्छ।

(९) उपदफा (१) र (२) बमोजिम कार्यक्षमताको मूल्याङ्कन र ज्येष्ठता र कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवाको लागि दफा २९ बमोजिमको योग्यता पुगेको प्रदेश निजामती सेवाको कर्मचारी बढुवाको लागि सम्भाव्य उम्मेदवार हुन सक्नेछ।

(१०) यो ऐन प्रारम्भ हुनु अघि समायोजन ऐन बमोजिम प्रदेशमा समायोजन भएका नेपाल विविध सेवाका कर्मचारी प्रदेश प्रशासन सेवाको एक तह माथिको पदमा बढुवाका लागि सम्भाव्य उम्मेदवार हुन सक्नेछन्।

(११) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको कर्मचारी देहायको अवधिभर खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा, अन्तर तह प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा, आन्तरिक अन्तर सेवा प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा वा आन्तरिक अन्तर समूह प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा पूर्ति हुने पदको लागि सम्भाव्य उम्मेदवार हुन सक्ने छैन:-

(क) प्रचलित कानून बमोजिम निलम्बन भएकोमा निलम्बन भएको अवधिभर,

(ख) यो ऐन तथा सेवा शर्त सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम विभागीय सजाय भई बढुवा रोक्का भएकोमा रोक्का भएको अवधिभर।

(१२) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि यो ऐन प्रारम्भ भएपछि सहायकस्तर पाँचौं तहको कम्प्युटर अपरेटर, सहायकस्तर चौथो तहको सहायक कम्प्युटर अपरेटर र तहविहीन पदमा कार्यरत सवारी चालक, कार्यालय सहयोगी, चौकीदार, इलेक्ट्रिसियन, प्लम्बर, माली, सरसफाइ गर्ने कर्मचारी र यस्तै काम गर्ने अन्य तोकिए बमोजिमका पदमा स्थायी पदपूर्ति गरिने छैन र त्यस्ता पदबाट सम्पादन गरिने कार्य न्यूनतम पारिश्रमिक तोकिएको संस्था वा व्यक्तिसँग करार गरी सेवा करारबाट कार्य सम्पादन गराउन सकिनेछ।

(१३) समायोजन ऐन बमोजिम प्रदेशमा समायोजन भएका नेपाल विविध सेवाका कर्मचारीको पद र तहविहीन पद रिक्त भएमा त्यस्तो पद स्वतः खारेज हुनेछ र सोको जानकारी सम्बन्धित कार्यालयले प्रदेश कर्मचारी अभिलेखालयमा दिनु पर्नेछ।

तर तहविहीन वनरक्षक पद खारेज हुने छैन र त्यस्तो पदमा यस ऐन बमोजिम पदपूर्ति गरिनेछ।

(१४) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेश निजामती सेवाको देहायका पद रिक्त भएमा देहाय बमोजिम पदपूर्ति गर्नु पर्नेछ:-

(क) छैठौं तहको पद रिक्त भएमा पाँचौं तहको पद रिक्त मानी पदपूर्ति गर्ने,

(ख) आठौं तहको स्वास्थ्य सेवाको चिकित्सक र कृषि सेवाको पशु चिकित्सक बाहेकका पद रिक्त भएमा सातौं तहको पद रिक्त मानी पदपूर्ति गर्ने,

(ग) आठौं तहको स्वास्थ्य सेवाको चिकित्सक र कृषि सेवाको पशु चिकित्सकको पद रिक्त भएमा सोही तहको पद रिक्त मानी पदपूर्ति गर्ने,

(१७) प्रदेश निजामती सेवाको पदपूर्ति सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।

९. पदपूर्ति सम्बन्धी विशेष व्यवस्था: (१) प्रदेश निजामती सेवालाई समावेशी बनाउन दफा ८ को उपदफा (१) र (२) बमोजिम खुला प्रतियोगितात्मक परीक्षाद्वारा पूर्ति हुने पदमध्ये पैतालीस प्रतिशत पद छुट्याई सो प्रतिशतलाई शत प्रतिशत मानी देहायका प्रत्येक समूहलाई तोकिएको पदमा तेत्तीस प्रतिशत महिलालाई छुट्याई देहाय बमोजिमका उम्मेदवार बीचमा मात्र छुट्टाछुट्टै प्रतिस्पर्धा गराई पदपूर्ति गरिनेछ:-

(क) खस आर्य	- पैतालीस प्रतिशत
(ख) दलित	- बाइस प्रतिशत
(ग) आदिवासी जनजाती	- बाह्र प्रतिशत
(घ) पिछडिएको क्षेत्र	- दश प्रतिशत (१२%)
(ङ) अपाङ्गता भएका व्यक्ति	- पाँच प्रतिशत

(च) शहिद परिवार तथा बेपत्ता पारिएका व्यक्तिका परिवार - दुई प्रतिशत X

(छ) मधेशी तथा मुस्लिम

- दुई प्रतिशत

(ज) थारु

- दुई प्रतिशत

स्पष्टीकरण:

(२) (ग) (घ) र (ङ)

(१) यस उपदफाको खण्ड (क) को प्रयोजनको लागि "खस आर्य" भन्नाले प्रचलित कानून बमोजिम गरिवीको परिचयपत्र प्राप्त गरेको वा व्यसरी परिचयपत्र नभएसम्मका लागि तोकिए बमोजिमभन्दा कम वार्षिक आय भएको भनी सम्बन्धित स्थानीय तहले सिफारिस गरेको खस आर्य समुदायको आर्थिक रूपले विपन्न व्यक्ति सम्झनु पर्छ।

(२) यस उपदफाको खण्ड (ख), (ग), (घ) र (ङ) को प्रयोजनको लागि "दलित, आदिवासी जनजाती, मधेशी तथा मुस्लिम र थारु" भन्नाले आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पिछडिएका दलित, आदिवासी जनजाती, मधेशी तथा मुस्लिम र थारु लाई सम्झनु पर्छ।

(३) यस उपदफाको खण्ड (घ) को प्रयोजनको लागि "पिछडिएको क्षेत्र" भन्नाले हुम्ला, डोल्पा, मुगु, कालिकोट, जुम्ला र जाजरकोट जिल्ला सम्झनु पर्छ।

(४) यस उपदफाको खण्ड (च) को प्रयोजनको लागि,-

(क) "शहिद परिवार" भन्नाले नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित शहिदका बाबु, आमा, पति, पत्नि वा छोरा वा छोरी, सहोदर भाई वा बहिनी सम्झनु पर्छ।

(ख) "बेपत्ता पारिएका व्यक्तिका परिवार" भन्नाले जनआन्दोलन तथा सशस्त्र संघर्षका क्रममा बेपत्ता पारिएका व्यक्तिका बाबु, आमा, पति, पत्नि वा छोरा वा छोरी, सहोदर भाई वा बहिनी सम्झनु पर्छ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम महिलाको लागि छुट्टाछुट्टै पदमा सम्बन्धित समूहका महिलाहरु बीच छुट्टाछुट्टै प्रतिस्पर्धा गराई पदपूर्ति गरिनेछ।

(३) प्रदेश कर्मचारी अभिलेखालयले व्यक्तिगत विवरण प्राप्त भएको मितिले पन्ध्र दिनभित्र दर्ता गरी सम्बन्धित कर्मचारीलाई संकेत नम्बर उपलब्ध गराउनु पर्नेछ र त्यस्तो संकेत नम्बर कर्मचारीको सरुवा, बढुवा, पदस्थापन लगायतका पत्राचारमा प्रयोग गरिनेछ।

(४) कर्मचारीको व्यक्तिगत विवरण दुरुस्त राख्न लगाउने जिम्मेवारी सम्बन्धित विभागीय प्रमुख वा कार्यालय प्रमुखको हुनेछ।

(५) समायोजन ऐन बमोजिम प्रदेशमा समायोजन भएका कर्मचारीको हकमा राष्ट्रिय किताबखानाबाट त्यस्ता कर्मचारीको विवरण माग गरी प्रदेश कर्मचारी अभिलेखालयले व्यक्तिगत विवरण अद्यावधिक गर्नु पर्नेछ।

२०. उम्मेदवार हुनको लागि योग्यता: (१) देहायको योग्यता भएको व्यक्ति प्रदेश निजामती सेवाको पदमा उम्मेदवार हुन सक्नेछ:-

- (क) सहायकस्तरको पदमा अठार वर्ष उमेर पूरा भएको,
- (ख) अधिकृतस्तरको पदमा एक्काइस वर्ष उमेर पूरा भएको,
- (ग) पुरुष उम्मेदवारको हकमा पैंतीस वर्ष र महिला उम्मेदवारको हकमा चालीस वर्ष उमेर पूरा नभएको,
तर सङ्घीय निजामती सेवा, प्रदेश निजामती सेवा र स्थानीय तहको सेवामा रहेका स्थायी कर्मचारीको हकमा उमेरको हद लाग्ने छैन।
- (घ) तोकिए बमोजिमको न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरेको,
- (ङ) सङ्घीय निजामती सेवा, जुनसुकै प्रदेशको प्रदेश निजामती सेवा वा स्थानीय सेवाको समान तहको पदमा कार्यरत नरहेको,
- (च) नेपाली नागरिक।

(२) भूतपूर्व सैनिक वा प्रहरी नियुक्ति हुने भनी तोकिएको प्रदेश निजामती सेवाको पदमा चालीस वर्ष उमेर ननाघेको व्यक्ति उम्मेदवार हुन सक्नेछ।

(३) अधिकृतस्तर नवौं तहको पदको लागि हुने खुला प्रतियोगितामा यस दफा बमोजिम योग्यता पुगेको व्यक्ति पैंतालीस वर्ष उमेर पूरा नभएसम्म उम्मेदवार हुन सक्नेछ।

(४) दफा ९ को उपदफा (६) बमोजिम तोकिएका अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू चालीस वर्षको उमेरसम्म उम्मेदवार हुन सक्नेछन्।

(५) देहायको व्यक्ति प्रदेश निजामती सेवाको पदमा उम्मेदवार हुन सक्ने छैन:-

- (क) भ्रष्टाचार, कित्तौ, राष्ट्र विरुद्ध जासूसी, लागू औषध कारोबार, सम्पत्ति शुद्धीकरण, पुरातात्विक वस्तु बेचबिखन, मानव बेचबिखन तथा ओसारपसार, अपहरण, शरीर बन्धक, जबरजस्ती करणी, बहुविवाह, जातीय छुवाछुत तथा भेदभाव वा नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा अदालतबाट कसूरदार ठहरिएको,

(ख) भविष्यमा सरकारी सेवाको निमित्त अयोग्य ठहरिने गरी सरकारी सेवाबाट बर्खास्त गरिएको,

(ग) विदेशी मुलुकको स्थायी आवासीय अनुमति प्राप्त गरेको,

~~(घ) उपदफा (५) मा उल्लिखित योग्यता नपुगेको~~

२१. सेवा करार नियुक्ति सम्बन्धी व्यवस्था (१) प्रदेश लोक सेवा आयोगले सञ्चालन गरेको परीक्षामा स्थायी नियुक्तिका लागि सिफारिस नभएका उम्मेदवारमध्येबाट सेवा करार नियुक्ति गर्ने प्रयोजनको लागि छुट्टै अस्थायी योग्यताक्रम अनुसारको सूची प्रकाशन गर्नु पर्नेछ।

(२) प्रदेश निजामती सेवाको कुनै रिक्त पदमा सेवा करार नियुक्ति गर्नु पर्ने भएमा सम्बन्धित मन्त्रालयले प्रदेश लोक सेवा आयोगमा लेखी पठाउनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (२) बमोजिम लेखी आएमा प्रदेश लोक सेवा आयोगले अस्थायी योग्यताक्रमको सूचीमा रहेका व्यक्तिलाई सम्बन्धित मन्त्रालयको मागको आधारमा सेवा करार नियुक्ति गर्न नाम सिफारिस गरी पठाउनु पर्नेछ।

(४) उपदफा (३) बमोजिम प्रदेश लोक सेवा आयोगको सूचीमा कर्मचारी उपलब्ध नभएमा प्रदेश लोक सेवा आयोगको सहमतिमा सङ्घीय लोक सेवा आयोगको अस्थायी योग्यताक्रममा रहेको सूचीबाट कर्मचारी व्यवस्थापन गर्न सकिनेछ।

(५) उपदफा (३) र (४) बमोजिम सिफारिस भएको व्यक्तिलाई बढीमा छ महिनासम्मको लागि सम्बन्धित मन्त्रालयले सेवा करार नियुक्ति गर्नेछ।

तर प्रदेश स्वास्थ्य सेवाको चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मीको रिक्त पदमा पदपूर्ति नभएसम्म र चिकित्सक वा स्वास्थ्यकर्मी अध्ययन वा असाधारण बिदामा रहेको भए त्यस्तो बिदाको अवधिभर सेवा करार नियुक्ति गर्न सकिनेछ।

(६) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि प्रदेश लोक सेवा आयोगको अस्थायी योग्यताक्रम सूची नभएमा वा सङ्घीय लोक सेवा आयोगको अस्थायी योग्यताक्रम सूची नभएको वा अस्थायी सूचीमा रहेको उम्मेदवार उपलब्ध नभएमा प्रदेश लोक सेवा आयोगको सहमतिमा प्रदेश सरकारले स्वीकृत गरेको कार्यविधि बमोजिम उपदफा (५) मा उल्लिखित अवधिभर सेवा करार नियुक्ति गर्न सकिनेछ।

(७) उपदफा (५) र (६) बमोजिम सेवा करारमा नियुक्ति गरेको जानकारी सम्बन्धित मन्त्रालयले सात दिनभित्र मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयलाई दिनु पर्नेछ।

(८) यस दफा विपरीत कसैले सेवा करारमा नियुक्ति गरेमा त्यस्तो नियुक्ति भएको निजामती कर्मचारीले खाइपाई आएको तलब भत्ता र अन्य सुविधा बापतको रकम नियुक्ति गर्ने पदाधिकारीबाट सरकारी बाँकी सरह असूल उपर गरिनेछ।

२२. पदाधिकार र जिम्मेवारी: (१) देहायको अवस्थामा निजामती कर्मचारीको आफ्नो पद माथिको पदाधिकार कायम रहनेछ:-

- (क) आफ्नो पदमा कामकाज गरिरहँदासम्म,
- (ख) अर्को पदमा सरुवा भई कार्यभार सम्हाल्न पाइने म्यादसम्म,
- (ग) बिदामा रहेको अवधिभर,
- (घ) निलम्बनमा रहेको अवधिभर,
- (ङ) अर्को पदमा कायम मुकायम भई काम गरेको अवधिभर,
- (च) काजमा खटिएको अवधिभर।

(२) देहायको अवस्थामा बाहेक कुनै निजामती कर्मचारीलाई पन्ध्र दिनभन्दा बढी अवधिसम्म जिम्मेवारी नदिई राख्न पाइने छैन:-

- (क) बिदामा रहेको,
- (ख) निलम्बन भएको,
- (ग) सेवा, समूह अनुसारको पद वा दरबन्दी नभई फाजिलमा परेको।

(३) उपदफा (२) विपरीत कुनै निजामती कर्मचारीलाई पदीय जिम्मेवारी नदिई राखेमा जिम्मेवारी दिई काममा लगाउनु पर्ने दायित्व भएको पदाधिकारीलाई विभागीय कारवाही हुनेछ।

२३. **कायम मुकायम र निमित्त:** (१) विभागीय प्रमुख वा कार्यालय प्रमुखको पद रिक्त भएमा वा त्यस्तो पदमा बहालवाला कर्मचारी पन्ध्र दिनभन्दा बढी समयसम्म बिदामा बसेमा, बिदा स्वीकृत नगराई साठी दिनभन्दा बढी अवधि कार्यालयमा अनुपस्थित भएमा वा प्रचलित कानून बमोजिम निलम्बनमा रहेमा सो पदमा तत्काल काम चलाउनको लागि समान तहको वा बढुवाको लागि सम्भाव्य उम्मेदवार भइसकेको एक तह मुनिको पदको सबै भन्दा बरिष्ठ निजामती कर्मचारीलाई बढीमा छ महिनाको लागि कायम मुकायम मुकरर गर्न सकिनेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम कुनै पदमा कायम मुकायम मुकरर गरिसकेपछि सोही वा अन्य कर्मचारीलाई पुनः सो पदमा कायम मुकायम मुकरर गर्न सकिने छैन।

(३) उपदफा (१) विपरीत कुनै निजामती कर्मचारीलाई कायम मुकायम मुकरर गरेमा निजले सो पदमा रहँदा खाइपाई आएको तलब, भत्ता र अन्य सुविधा वापतको रकम कायम मुकायम मुकरर गर्ने पदाधिकारीबाट असूल उपर गरिनेछ।

(४) कुनै कार्यालयको प्रमुख कुनै कारणले कार्यालयमा अनुपस्थित भएमा कार्यालयमा कार्यरत निजामती कर्मचारीमध्ये निकटतम् बरिष्ठ कर्मचारीले निजको निमित्त जनाई दैनिक कार्य सञ्चालन गर्नु पर्नेछ।

स्पष्टीकरण: यस उपदफाको प्रयोजनको लागि "दैनिक कार्य सञ्चालन" भन्नाले आर्थिक दायित्व पर्ने कार्य, अर्ध न्यायिक प्रकृतिको कार्य र प्रचलित कानूनमा कार्यालय प्रमुखले आफैले गर्नु पर्ने भनी तोकिएका कार्य बाहेक त्यस्तो पदले दैनिक रूपमा सम्पादन गर्नु पर्ने सामान्य प्रशासनिक कार्य सम्झनु पर्छ।

परिच्छेद-४

सरुवा र काज

२४. सरुवा गर्ने अधिकार: (१) निजामती कर्मचारीलाई सरुवा गर्ने अधिकार अख्तियारवालालाई हुनेछ।

तर,

- (क) अधिकृतस्तर एघारौं तह वा सो सरहका कर्मचारीलाई प्रदेश सरकारले सरुवा गर्नेछ।
- (ख) एक मन्त्रालय वा अन्तर्गतको निदेशनालय वा कार्यालयको कर्मचारीलाई ^{अर्को} मन्त्रालय वा अन्तर्गतको निदेशनालय वा कार्यालयमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले सरुवा गर्नेछ। ^{अर्को प्रशासनिक अन्तर्गत}
- (ग) ^{प्रदेशको} स्थानीय तहको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको सरुवा प्रमुख सचिवले ^{फ.सि.} गर्नेछ। ^{प्रदेशको}
- (घ) कार्यालय प्रमुखको पदमा कार्यरत कर्मचारीको सरुवा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको सहमति लिई विषयगत मन्त्रालयले गर्नेछ।
- (ङ) ^{क्याबिनेट} प्रदेशको स्थानीय सेवाको कर्मचारीलाई ^{क्याबिनेट} प्रदेशभित्रको एक स्थानीय तहबाट अर्को स्थानीय तहमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले सरुवा गर्नेछ।
- (च) प्रदेश प्रशासन सेवा, लेखा समूहका कर्मचारीको सरुवा आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयले गर्नेछ।
- (छ) प्रदेश स्वास्थ्य सेवाको दशौं तहसम्मका कर्मचारीलाई सामाजिक विकास मन्त्रालयले सरुवा गर्नेछ।

(२) निजामती कर्मचारीलाई सरुवा गर्दा अनिवार्य रूपमा चक्रिय प्रणाली अवलम्बन गरिनेछ। त्यसरी सरुवा गर्दा निजामती कर्मचारीलाई सबै भौगोलिक क्षेत्रको अनुभव दिलाउने र बढुवाको लागि सम्भाव्य उम्मेदवार हुन पाउने गरी तोकिए बमोजिमको पूर्वानुमानयोग्य आधार र प्राथमिकता बमोजिम कम्तीमा ^{दुई} प्रकृष वर्ष समयावधि तोकिए सरुवा गरिनेछ।

तर सबै भौगोलिक क्षेत्रमा पद नभएका सेवा, समूह, उपसमूह र तहका कर्मचारीलाई पद भएका क्षेत्रमा तोकिए बमोजिम सरुवा गर्न सकिनेछ।

(३) निजामती कर्मचारीलाई कुनै निकाय वा कार्यालयमा निजको कम्तीमा ^{दुई} एक वर्ष सेवा अवधि पूरा नभई अर्को निकाय वा कार्यालयमा सरुवा गरिने छैन।

तर सहायकस्तरका निजामती कर्मचारीलाई सरुवा गर्ने अधिकार प्राप्त अधिकारीभन्दा एक तह माथिको अधिकारीको सहमति लिई तथा अधिकृतस्तरका कर्मचारीलाई मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको सहमति लिई देहायको अवस्थामा ^{दुई} प्रकृष वर्ष अवधि पूरा नभए तापनि सरुवा गर्न सकिनेछ:-

- (क) कुनै स्थानमा कार्यरत निजामती कर्मचारी अशक्त भई सो स्थानमा निजको उपचार हुन नसक्ने देखिएको कुरा नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारद्वारा तोकिएको मेडिकल बोर्डले सिफारिस गरेमा,
- (ख) कुनै निजामती कर्मचारीलाई विशेष जिम्मेवारी दिनु परेमा,

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि निर्वाचन, लेखापरीक्षण, परीक्षा सञ्चालन, तथ्याङ्क सङ्कलन, तालिम, नापी टोली, सर्वेक्षण, कुनै घटनाको जाँचबुझ वा छानबिन, महामारी वा संक्रामक रोग नियन्त्रण, विपद् व्यवस्थापन लगायतका काम गर्न कुनै निजामती कर्मचारीलाई सम्बन्धित मन्त्रालय, सचिवालय वा आयोगले मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको सहमति लिई अवधि तोकी बढीमा एक वर्षसम्म काज खटाउन सक्नेछ।

(३) कुनै निजामती कर्मचारीलाई प्रदेश निजामती सेवाको पद नभएको निकाय वा प्रदेश सरकारको आयोजनाका लागि स्वीकृत अस्थायी दरबन्दीमा काज खटाउँदा सहायकस्तरका कर्मचारीको हकमा सम्बन्धित मन्त्रालयको र अधिकृतस्तरको कर्मचारीको हकमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयको सहमति लिई अवधि तोकी बढीमा एक आर्थिक वर्षका लागि तोकिए बमोजिम काज खटाउन सकिनेछ।

(४) कुनै मन्त्रालय, सचिवालय वा आयोगको निजामती कर्मचारीलाई अर्को मन्त्रालय, सचिवालय वा आयोग अन्तर्गत काजमा खटाउनु पर्ने भएमा काज खटिने निकायको माग र कर्मचारीको पदाधिकार रहेको निकायको सहमतिमा यस दफा बमोजिम अवधि तोकी मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले काज खटाउन सक्नेछ।

(५) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कुनै पनि निजामती कर्मचारीलाई विभागीय प्रमुख वा कार्यालय प्रमुखको पदमा पदाधिकार राखी अन्यत्र निकाय वा आयोजनामा काज खटाइने छैन।

(६) कुनै मन्त्रालय, सचिवालय वा आयोगमा कार्यरत कर्मचारीको विशिष्ट ज्ञान, सीप, योग्यता र अनुभव अर्को मन्त्रालय, सचिवालय वा आयोगलाई आवश्यक परेमा माग गर्ने निकायको अनुरोध र पदाधिकार रहेको निकायको सहमतिमा मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले अवधि तोकी बढीमा तीन महिनाका लागि काज खटाउन सक्नेछ।

(७) काजको अवधि समाप्त हुनासाथ सम्बन्धित कार्यालय प्रमुखले त्यस्तो कर्मचारीको पदाधिकार रहेको कार्यालयमा हाजिर हुन रमाना दिई पठाउनु पर्नेछ।

(८) काज अवधि समाप्त भएपछि पदाधिकार रहेको निकायमा हाजिर हुन नजाने कर्मचारीलाई त्यस्तो अवधिको तलब भत्ता भुक्तानी गर्नु हुँदैन र त्यस्तो कर्मचारीलाई तलब भत्ता भुक्तानी गरेमा सम्बन्धित कार्यालय प्रमुख, लेखा प्रमुख र भुक्तानी दिने कर्मचारीबाट असूल उपर गरिनेछ।

(९) प्रदेश निजामती सेवाको कुनै सेवा, समूह, उपसमूह वा तहको दरबन्दीमा अन्य सेवा, समूह, उपसमूह वा तह वा स्थानीय तहको सेवाका कर्मचारीलाई काजमा खटाउन सकिने छैन।

(१०) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि स्थानीय तहले प्रदेशसँग कर्मचारीको माग गरेमा स्थानीय सेवाको रिक्त पदमा एक पटकमा बढीमा एक वर्षका लागि प्रदेश निजामती सेवाका कर्मचारीलाई स्थानीय तहमा काजमा खटाउन सकिनेछ।

(११) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि अधिकृत एघारौँ तहको पदमा कार्यरत कर्मचारीलाई सोही सेवाको अधिकृत एघारौँ तहको पदमा मात्र काजमा खटाउन सकिनेछ।

हुनेछः-

- (क) प्रथमस्तर,
- (ख) द्वितीयस्तर,
- (ग) तृतीयस्तर,
- (घ) चतुर्थस्तर,
- (ङ) पाँचौंस्तर।

(३) तहविहीन पदमा शुरु नियुक्ति हुने निजामती कर्मचारीको प्रथमस्तर कायम हुनेछ।

(४) दफा ११२ बमोजिम सजायको अभिलेख नभएको तहविहीन निजामती कर्मचारीको अख्तियारवालाले देहाय बमोजिम स्तर वृद्धि गर्नेछः-

- (क) पाँच वर्ष वा सोभन्दा बढी तर दश वर्षभन्दा कम सेवा अवधि भएकोलाई द्वितीयस्तर,
- (ख) दश वर्ष वा सोभन्दा बढी तर पन्ध्र वर्षभन्दा कम सेवा अवधि भएकोलाई तृतीयस्तर,
- (ग) पन्ध्र वर्ष वा सोभन्दा बढी तर बीस वर्षभन्दा कम सेवा अवधि भएकोलाई चतुर्थस्तर,
- (घ) बीस वर्ष वा सोभन्दा बढी सेवा अवधि भएकोलाई पाँचौंस्तर।

(५) उपदफा (१) र (२) को स्तर बमोजिमको तलबमान प्रदेश सरकारले तोके बमोजिम हुनेछ।

(६) उपदफा (१) र (२) बमोजिम स्तर वृद्धि गर्दा प्रत्येक वर्षको साउन एक गते र माघको एक गतेदेखि लागू हुने गरी गर्नु पर्नेछ।

(७) उपदफा (१) र (२) बमोजिम स्तर वृद्धि गर्ने प्रयोजनको लागि सेवा अवधि गणना गर्दा समायोजन हुनु पूर्व कायम रहेको सेवा, समूहको सम्बन्धित समान श्रेणी वा तहमा कायम रहेको अवधि समेत गणना हुनेछ।

(८) उपदफा (१) र (२) बमोजिम स्तर वृद्धि गर्दा सम्बन्धित कर्मचारीले खाइपाई आएको तलबभन्दा घटी हुने भएमा खाइपाई आएको तलबभन्दा घटी नहुने गरी ग्रेड मिलान गरिनेछ।

(९) अधिकृतस्तर दशौं तहमा स्तर वृद्धि गर्दा प्रमुख सचिवले र अधिकृतस्तर आठौं र छैटौं तहमा स्तर वृद्धि गर्दा सम्बन्धित मन्त्रालयको सचिवले गर्नेछ। त्यसरी गरिएको स्तर वृद्धिको जानकारी मन्त्रालय, प्रदेश कर्मचारी अभिलेखालय र प्रदेश लोक सेवा आयोगलाई दश दिनभित्र दिनु पर्नेछ।

(१०) स्तर वृद्धि भएको निजामती कर्मचारीले स्तर वृद्धि हुनु अघिको तहमा गरेको कामको अतिरिक्त कार्य विवरणमा तोकिएका अन्य काम गर्नु पर्नेछ।

२८. **बहुवा समिति:** (१) प्रदेश निजामती सेवाको अधिकृतस्तरको पदमा बहुवाका लागि सिफारिस गर्न देहाय बमोजिमको बहुवा समिति रहनेछः-

(क) प्रदेश लोक सेवा आयोगको अध्यक्ष ~~वा निजाले तोकेको~~

~~सो आयोगको सदस्य~~

- अध्यक्ष

(ख) प्रमुख सचिव, प्रदेश सरकार

- सदस्य

(ग) सचिव (कानून), मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय

- सदस्य

(घ) प्रदेश लोक सेवा आयोगद्वारा मनेनीत सम्बन्धित विषयको विज्ञ - सदस्य

(ङ) सचिव (प्रशासन महाशाखा हेने), मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय -सदस्य-सचिव

(२) बढुवा समितिले आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित विषयको विज्ञलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सक्नेछ।

(३) उपदफा (१) ^(२) बमोजिमको बढुवा समितिको सचिवालय मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयमा रहनेछ।

(४) सहायकस्तरको पदमा बढुवाका लागि सिफारिस गर्न ^{देखि} बमोजिमको बढुवा समिति रहनेछ। ++

(५) बढुवा समितिले बढुवा सिफारिस गर्दा अपनाउने कार्यविधि बढुवा समिति आफैले निर्धारण गरे बमोजिम हुनेछ।

(६) बढुवा समितिले बढुवा सिफारिसको नामावली प्रकाशित गर्दा बढुवाको लागि आवेदन गरेका सबै सम्भाव्य उम्मेदवारको योग्यताक्रम प्रकाशित गर्नु पर्नेछ।

(७) बढुवा समितिले बढुवा आवेदन फाराम बुझाउने अन्तिम मितिले साठी दिनभित्र बढुवाको नतिजा प्रकाशित गर्नु पर्नेछ।

२९. बढुवा हुनको लागि न्यूनतम सेवा अवधि, तालिम र शैक्षिक योग्यता: (१) यस ऐनको दफा ८ को उपदफा (१) र (२) बमोजिम कार्यक्षमताको मूल्याङ्कनद्वारा तथा जेष्ठता र कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनद्वारा बढुवा हुने पदहरूमा बढुवाको लागि सम्भाव्य उम्मेदवार हुन सम्बन्धित सेवा, समूह वा उपसमूहको पदमा बढुवा हुन सम्भाव्य उम्मेदवार हुने तल्लो पदमा सेवाकालिन तालिम लिएका, जेष्ठता र कार्य सम्पादन मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवाका लागि पछिल्लो पाँच वर्षको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनमा कम्तीमा पन्चानब्बे प्रतिशत अङ्क प्राप्त गरेका र विज्ञापन हुनुभन्दा अधिको असार मसान्तसम्म देहाय बमोजिमको न्यूनतम सेवा अवधि र शैक्षिक योग्यता पूगोको हुनु पर्नेछ:-

बढुवा हुने पद	बढुवा हुन लाग्ने सेवा अवधि	न्यूनतम शैक्षिक योग्यता
अधिकृतस्तर एघारौं	अधिकृतस्तर दशौं तहमा कम्तीमा पाँच वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको	सेवा, समूहसँग सम्बन्धित विषयमा कम्तीमा स्नातकोत्तर तह उत्तीर्ण
अधिकृतस्तर नवौं	अधिकृतस्तर आठौं तहमा कम्तीमा पाँच वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको	सेवा, समूहसँग सम्बन्धित विषयमा कम्तीमा स्नातक तह उत्तीर्ण
अधिकृतस्तर सातौं	अधिकृतस्तर छैटौं तहमा कम्तीमा पाँच वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको	सेवा, समूहसँग सम्बन्धित विषयमा कम्तीमा प्रवीणता प्रमाणपत्र तह वा माध्यमिक शिक्षा उत्तीर्ण परीक्षा (स्कूल लिभिड सर्टिफिकेट एक्जामिनेशन) वा सो सरह उत्तीर्ण
सहायकस्तर पाँचौं	सहायकस्तर चौथो तहमा कम्तीमा तीन वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको	सेवा, समूहसँग सम्बन्धित विषयमा कम्तीमा माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (सेकेन्डरी एजुकेशन एक्जामिनेशन) वा सो सरह उत्तीर्ण

++

क) प्रथम बारि, प्रथम बारि - मध्यम

ख) बारि (बारि), प्र. नि. नि. - मध्यम

ग) बारि, प्र. नि. नि. - "

घ) बारि, प्रथम बारि के निर्माण के बाद, बारि का उपयोग
करने के बाद मध्यम - मध्यम

ङ) बारि, (प्रथम बारि के निर्माण के बाद) प्र. नि. नि. - प्र. बारि

सहायकस्तर चौथो	तहविहीन तहमा कम्तीमा पाँच वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको	सेवा, समूहसँग सम्बन्धित विषयमा कम्तीमा माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (सेकेन्डरी एजुकेशन एक्जामिनेशन) वा सो सरह उत्तीर्ण
----------------	---	---

स्पष्टीकरण: यस उपदफाको प्रयोजनको लागि "तल्लो पदमा सेवाकालीन तालिम लिएका" भन्नाले सातौं तहको पदका लागि पाँचौं वा छैटौं तहमा, नवौं तहको पदका लागि सातौं वा आठौं तहमा र एघारौं तहको पदका लागि नवौं वा दशौं तहमा न्यूनतम तीस कार्य दिनको सेवासँग सम्बन्धित तालिम लिएको सम्झनु पर्छ।

(२) यस दफाको प्रयोजनको लागि प्रदेश निजामती सेवामा समायोजन भई आएका कर्मचारीको हकमा उपदफा (१) बमोजिम बढुवाको लागि सेवा अविध गणना गर्दा यस ऐन बमोजिम निजको तह वृद्धि भएको वा नभएको दुवै अवस्थामा समायोजन पूर्वको सेवा अवधि समेत जोडी गणना गरिनेछ।

(३) यस दफाको प्रयोजनको लागि प्रदेश निजामती सेवामा समायोजन भई आएका कर्मचारीको हकमा उपदफा (१) बमोजिम बढुवाको लागि सेवा अवधि गणना गर्दा देहाय बमोजिम गणना गरिनेछ:-

(क) अधिकृतस्तर एघारौं तहको लागि अधिकृतस्तर दशौं, नवौं र समायोजन पूर्वको राजपत्राङ्कित द्वितीय श्रेणीको सेवा अवधि गरी कम्तीमा पाँच वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको,

(ख) अधिकृतस्तर नवौं तहको लागि अधिकृतस्तर आठौं, सातौं र समायोजन पूर्वको राजपत्राङ्कित तृतीय श्रेणीको सेवा अवधि गरी कम्तीमा पाँच वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको,

(ग) अधिकृतस्तर सातौं तहको लागि अधिकृतस्तर छैटौं, सहायकस्तर पाँचौं र समायोजन पूर्वको राजपत्रअनङ्कित प्रथम श्रेणीको सेवा अवधि गरी कम्तीमा पाँच वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको,

(घ) सहायकस्तर पाँचौं तहको लागि सहायकस्तर चौथो तह र समायोजन पूर्वको राजपत्रअनङ्कित द्वितीय श्रेणीको सेवा अवधि गरी कम्तीमा तीन वर्ष सेवा अवधि पूरा गरेको।

तर यस उपदफा बमोजिम एक पटक बढुवा भइसकेको कर्मचारीले पुनः बढुवा हुनु परेमा उपदफा (१) बमोजिमको सेवा अवधि पूरा गर्नु पर्नेछ।

(४) यो ऐन प्रारम्भ भएपछि संघ, अन्य प्रदेश वा स्थानीय तहबाट समायोजन संशोधन भई आउने कर्मचारी प्रदेश निजामती सेवामा दुई वर्ष सेवा अवधि पूरा नगरी बढुवाको लागि सम्भाव्य उम्मेदवार हुन पाउने छैन।

३०. **स्तर वृद्धि र बढुवाको लागि सम्भाव्य उम्मेदवार हुन नपाउने:** दफा २९ मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि देहायको अवस्थामा देहायको अवधिभर कुनै पनि निजामती कर्मचारी स्तर वृद्धि र बढुवाको लागि सम्भाव्य उम्मेदवार हुन पाउने छैन:-

(क) निलम्बन भएकोमा निलम्बन भएको अवधिभर,

(ख) नसिहत पाएकोमा नसिहत पाएको मितिले एकवर्षसम्म,

- (ग) बढुवा रोक्का भएकोमा बढुवा रोक्का भएको अवधिभर,
- (घ) तलब वृद्धि रोक्का भएकोमा तलब वृद्धि रोक्का भएको अवधिभर,
- (ङ) दफा ४३ बमोजिम सेवा वा समूह परिवर्तन गरेको कर्मचारी भए त्यसरी सेवा वा समूह परिवर्तन भएको मितिले तीन वर्षको अवधिभर,
- (च) प्रचलित कानून बमोजिम सम्बन्धित व्यावसायिक परिषद्मा दर्ता हुनु पर्ने व्यक्तिको नाम दर्ता नभएसम्म, दर्ता प्रमाणपत्रको म्याद सकिएको भए नवीकरण नभएसम्म र दर्ता निलम्बन भएको भए त्यस्तो निलम्बनको अवधिभर,
- (छ) दफा २५ को उपदफा (१) बमोजिम "क" र "ख" वर्गका भौगोलिक क्षेत्रमा कम्तीमा दुई सय तेत्तिस दिनका दरले रुजु हाजिर भई न्यूनतम सेवा अवधि पूरा नगरेको।

तर समायोजन ऐन बमोजिम प्रदेशमा समायोजन भएका कर्मचारीको हकमा एक पटकको लागि र सबै भौगोलिक क्षेत्रमा पद नभएका सेवा, समूह र तहका कर्मचारीलाई

बढुवाको लागि सम्भाव्य उम्मेदवार हुन बाधा पर्ने छैन।

३१. बढुवा नियुक्तिको रोक्का: कुनै निजामती कर्मचारीको बढुवाका लागि सिफारिस भइसकेपछि बढुवा नियुक्ति नपाउँदै निलम्बन वा बढुवा रोक्का वा तलब वृद्धि रोक्का भएमा वा नसिहत पाएमा दफा ३० बमोजिमको अवधिभर निजको बढुवा नियुक्ति रोक्का गरी सो अवधि समाप्त भएको भोलिपल्टको मितिबाट ज्येष्ठता कायम हुनेगरी बढुवा नियुक्ति दिइनेछ।

तर बढुवा नियुक्ति रोक्का भएको निजामती कर्मचारीले लागेको आरोपबाट सफाइ पाई निलम्बन अवधि समाप्त भएमा निजको बढुवा नियुक्ति रोक्का नभए सरह बढुवा भएको पदको ज्येष्ठता कायम गरिनेछ।

३२. ज्येष्ठता र कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनद्वारा हुने बढुवा: (१) बढुवा समितिले ज्येष्ठता र कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको आधारमा बढुवाको लागि सिफारिस गर्दा बढुवाको लागि सम्भाव्य उम्मेदवार भएका देहायका कर्मचारीमध्ये ज्येष्ठ कर्मचारीको नाम सिफारिस गर्नेछ:-

(क) बढुवाको लागि सम्भाव्य उम्मेदवार हुन जति वर्षको सेवा अवधि आवश्यक पर्ने हो पछिल्लो त्यति वर्षको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनको औसतमा पञ्चानब्बे प्रतिशत वा सोभन्दा बढी अङ्क प्राप्त गरेको,

(ख) दफा २९ बमोजिम बढुवाको लागि आवश्यक पर्ने न्यूनतम शैक्षिक योग्यता हासिल गरेको,

(ग) बढुवा हुने पदभन्दा एक तह मुनिको पदमा सम्बन्धित सेवा, समूह वा उपसमूहसँग सम्बन्धित विषयमा तीस कार्य दिन वा सोभन्दा बढीको सेवाकालीन तालिम लिएको।

(२) उपदफा (१) को प्रयोजनको लागि ज्येष्ठता निर्धारण गर्दा देहायको आधारमा निर्धारण गरिनेछ:-

हुने गरी नियुक्ति दिनु पर्नेछ।

(२) बढुवा सिफारिस उपर उजुरी परेमा देहाय बमोजिम ज्येष्ठता मिति कायम गरी नियुक्ति दिनु पर्नेछ:-

- (क) उजुरी खारेज भएमा वा पहिलेको बढुवा सिफारिस नै कायम भएमा पहिलो पटक बढुवा नतिजा प्रकाशित भएको मितिले सोही दिनदेखि,
- (ख) दफा ४० को उपदफा (२) बमोजिम बढुवा सिफारिस संशोधन गर्ने निर्णय भएमा सो बमोजिम संशोधित नतिजा प्रकाशित भएको मितिदेखि,
- (ग) कुनै बढुवा सम्बन्धमा अदालतमा मुद्दा परी बढुवा बदर भई पुनः बढुवा समितिबाट बढुवा सम्बन्धी निर्णय भएमा पछिल्लो पटक बढुवा समितिबाट निर्णय भएको मितिदेखि।

४०. **बढुवाको उजुरी:** (१) दफा २८ को उपदफा (७) बमोजिम बढुवा समितिले गरेको बढुवाको सिफारिसमा चित्त नबुझ्ने सम्बन्धित निजामती कर्मचारीले त्यस्तो सिफारिस गरेको मितिले पन्ध्र दिनभित्र प्रदेश लोक सेवा आयोगमा उजुरी दिन सक्नेछ र त्यसरी परेको उजुरीमा उजुरी गर्ने म्याद समाप्त भएको मितिले तीस दिनभित्र टुङ्गो लगाउनु पर्नेछ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम पर्न आएको उजुरी टुङ्गो लागेपछि पहिले प्रकाशित बढुवा नामावलीमा संशोधन गर्नु पर्ने भएमा प्रदेश लोक सेवा आयोगले सोको सूचना बढुवा समितिलाई दिनु पर्नेछ।

(३) उपदफा (१) बमोजिम पर्न आएको उजुरी छानविन गर्दा जानीजानी त्रुटिपूर्ण मूल्याङ्कन गरेको देखिएमा प्रदेश लोक सेवा आयोगले मूल्याङ्कनकर्तालाई चेतावनी दिन सक्नेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिम पर्न आएको उजुरी झुठ्ठा ठहरिएमा उजुरी पछि हुने बढुवामा त्यस्तो उजुरीकर्ताको पहिलो पटकको उजुरी भए दुई अङ्क र दोस्रो पटकको उजुरी भए तीन अङ्क काटिनेछ।

(५) उपदफा (३) र (४) बमोजिम भएको कारबाहीको सूचना सम्बन्धित कर्मचारी लगायत बढुवा समितिको सचिवालय र सम्बन्धित कर्मचारी कार्यरत रहेको कार्यालयमा पठाउनु पर्नेछ।

(६) बढुवाको उजुरी सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।

४१. **बढुवा सम्बन्धी विशेष व्यवस्था:** (१) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एउटै पदमा कम्तीमा दश वर्ष वा सोभन्दा बढी अवधि बहाल रहेका अधिकृत दर्शौ तह वा सोभन्दा मुनिका निजामती कर्मचारीलाई दफा ५५ बमोजिम अवकाश हुने मितिभन्दा एक महिना ~~अघि~~ ^{अघि} भएमा एक तह माथिको पदमा बढुवा गरिनेछ।

(२) यस ऐनमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि एउटै पदमा कम्तीमा दश वर्षसम्म रही रहेका अधिकृत दर्शौ तह वा सोभन्दा मुनिका निजामती कर्मचारीले दफा ५९ को उपदफा (१) बमोजिम स्वेच्छिक अवकाश लिन चाही निवेदन दिएमा निजलाई एक तह माथिको पदमा बढुवा गरी अवकाश दिइनेछ।

४४. तलब, भत्ता: (१) निजामती कर्मचारीले आफ्नो पदमा बहाली गरेको दिनदेखि तलब, भत्ता पाउनेछ।

(२) उपदफा (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि निजामती कर्मचारीको तलबी प्रतिवेदन पारित नगराई तलब भुक्तानी गरिने छैन।

(३) मन्त्रालय, सचिवालय, आयोग र निकाय तथा सुर्खेत जिल्लास्थित कार्यालयमा कार्यरत निजामती कर्मचारीको हकमा प्रदेश कर्मचारी अभिलेखालय र अन्य जिल्लास्थित कार्यालयका निजामती कर्मचारीको हकमा सम्बन्धित प्रदेश लेखा इकाइ कार्यालयबाट तलबी प्रतिवेदन पास नगराई तलब खुवाउन हुँदैन।

(४) उपदफा (२) बमोजिम तलबी प्रतिवेदन पास नगरी तलब खुवाएको भएमा त्यसरी तलब खुवाउने पदाधिकारीबाट त्यस्तो कर्मचारीले पाएको तलब, भत्ता र अन्य सुविधा बापतको रकम सरकारी बाँकी सरह असूल उपर गरिनेछ।

तर फाजिलमा परेका कर्मचारीलाई तलब खुवाउन यस उपदफाले कुनै बाधा पुऱ्याएको मानिने छैन।

स्पष्टीकरण: यस उपदफाको प्रयोजनको लागि "फाजिलमा परेका कर्मचारी" भन्नाले सङ्गठन र दरबन्दी खारेजीमा परी सङ्गठन र दरबन्दी मिलान भई नसकेका कर्मचारी सम्झनु पर्छ।

(५) प्रत्येक निजामती कर्मचारीले एक वर्षको सेवा अवधि पूरा गरेपछि तोकिए बमोजिम एक दिनको तलब बराबरको रकम तलब वृद्धि पाउनेछ।

(६) कुनै निजामती कर्मचारीको तलब वृद्धि रोक्का भएकोमा सो तलब वृद्धि कुन मितिदेखि फुकुवा हुने हो सो कुरा सम्बन्धित अधिकारीले लिखित रूपमा जनाई अभिलेख राख्नु पर्नेछ।

(७) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि समायोजन ऐन बमोजिम प्रदेशमा समायोजन भएका र सङ्घीय निजामती सेवाबाट प्रदेशमा खटी आएका कर्मचारीलाई तलब, भत्ता लगायत अन्य सुविधा प्रदेश सरकारले उपलब्ध गराउनेछ। त्यसरी उपलब्ध गराउने तलब, भत्ता लगायत अन्य सुविधा खाइपाई आएको तलब, भत्ता र अन्य सुविधा भन्दा कम हुने गरी तोकिने छैन।

(८) कुनै निजामती कर्मचारीको तह वृद्धि वा बढुवा गर्दा सम्बन्धित निजामती कर्मचारीले खाइपाई आएको तलबभन्दा घटी हुने भएमा खाइपाई आएको तलबभन्दा घटी नहुने गरी ग्रेड मिलान गरिनेछ।

४५. पकाएको तलब भत्ता पाउने: (१) निजामती कर्मचारीले तलब र भत्ता पाउने भए त्यस्तो तलब र भत्ता समेत प्रत्येक महिना भुक्तान भएपछि पाउनेछ।

(२) कुनै निजामती कर्मचारीले पकाएको तलब र भत्ता पाउने भए त्यस्तो तलब र भत्ता निज जुनसुकै व्यहोराबाट निजामती सेवामा नरहेमा पनि पाउनेछ।

(३) यो ऐन वा यस ऐन अन्तर्गत बनेका नियममा व्यवस्था भएकोमा बाहेक कुनै निजामती कर्मचारीको तलब वा भत्ता कट्टा गरिने छैन।

(४) कुनै कर्मचारीले पाउने तलब सो कर्मचारी काम गरिरहेको वा बिदामा बसेको बखत रोकिने छैन।

४६. कार्यसम्पादन प्रोत्साहन कोष: (१) प्रदेश सरकारले निजामती कर्मचारीको कार्यसम्पादन, कार्य परिमाण र प्राप्त नतिजाको आधारमा तोकिए बमोजिम प्रोत्साहन गर्न एक कार्य प्रोत्साहन कोषको व्यवस्था गर्न

← 1/1/14

(४) उपदफा (२) र (३) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि चिकित्सक लगायत प्राविधिक विशेषज्ञता हासिल गर्ने विषयको लामो अवधिको अध्ययन पूरा गरी सेवा गरिरहेकाको हकमा त्यस्ता कर्मचारीले पहिलो अध्ययनबाट फर्की कम्तीमा दुई वर्ष सेवा गरेपछि नोकरी अवधिमा पाउने कुल अध्ययन बिदा अवधिमा नबढ्ने गरी अर्को पटक अध्ययनको लागि मनोनयन गर्न कुनै बाधा पर्ने छैन।

(५) अख्तियारवालाको पूर्व स्वीकृति नलिई निजी प्रयासमा बेतलवी अध्ययन बिदामा जाने निजामती कर्मचारीले अध्ययन पूरा गरेपछि अध्ययन बिदा बराबरको अवधि सेवा गर्ने कबुलियत गर्नु पर्नेछ।

(६) यस ऐन बमोजिम अध्ययन, तालिम वा अध्ययन भ्रमणमा जाने कर्मचारीले त्यस्तो कार्यक्रमको प्रत्येक वर्ष वा सेमेष्टरको नतिजा वा प्रगति विवरण प्रकाशित भएको तीस दिनभित्र पदाधिकार रहेको निकाय, प्रदेश कर्मचारी अभिलेखालय र मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ।

(७) उपदफा (१) र (५) बमोजिम तालिम, अध्ययन वा अध्ययन भ्रमणमा गएका निजामती कर्मचारीले तालिम, अध्ययन वा अध्ययन भ्रमण पूरा गरेपछि कबुलियत बमोजिमको सेवा अवधि पूरा नगरेमा त्यस्ता कर्मचारीको अध्ययन, तालिम वा अध्ययन भ्रमणको अवधि निजको सेवा अवधिमा गणना गरिने छैन।

(८) यस दफामा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि तालिम, अध्ययन वा अध्ययन भ्रमणमा गएको कर्मचारी दफा ५५ बमोजिम अनिवार्य अवकाश भएको वा मृत्यु भएको कारणले दफा ७४ बमोजिमको सेवा अवधि पूरा गर्न नसकेमा निज वा निजको परिवारबाट कुनै रकम असूल उपर गरिने छैन।

(९) तालिम, अध्ययन वा अध्ययन भ्रमणमा गएको निजामती कर्मचारी त्यस्तो तालिम, अध्ययन वा अध्ययन भ्रमण पूरा गरेको मितिले तीस दिनभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा हाजिर हुनु पर्नेछ।

परिच्छेद-९

आचरण

७६. समय पालना र नियमितता: निजामती कर्मचारीले प्रदेश सरकारबाट निर्धारित समयमा नियमित रूपले कार्यालयमा उपस्थित रही तोकिएको कार्य गर्नु पर्नेछ र सकेसम्म पहिले बिदाको स्वीकृति नलिई कार्यालयमा वा खटाइएको काम गर्ने स्थानमा अनुपस्थित हुनु हुँदैन। ^{पहिले बिदाको स्वीकृति नलिई} ^{१९७४ जतिमा पढेको २१०५२१११}
७७. अनुशासन र आज्ञापालन: (१) निजामती कर्मचारीले अनुशासनमा रही आफ्नो कर्तव्य इमान्दारीता र तत्परताको साथ पालना गर्नु पर्नेछ।

(२) निजामती कर्मचारीले सरकारी काम सम्बन्धी कुरामा आफूभन्दा माथिको अधिकृतले दिएको आदेश वा निर्देशनलाई शीघ्रताका साथ पूरा गर्नु पर्नेछ।

(३) निजामती कर्मचारीले आफूभन्दा माथिका सबै कर्मचारीप्रति उचित आदर देखाउनु पर्ने र आफू मातहतका कर्मचारीप्रति उचित व्यवहार गर्नु पर्नेछ।

७८. राजनीतिक वा अवाञ्छनीय प्रभाव पार्नु नहुने: कुनै पनि निजामती कर्मचारीले आफ्नो सेवा सम्बन्धी कुरामा

सेवाका कर्मचारीको नियुक्ति, सरुवा, बढुवा, अवकाश लगायतको अभिलेख राख्ने प्रयोजनको लागि मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय मातहत एक प्रदेश कर्मचारी अभिलेखालय रहनेछ।

(२) प्रदेश कर्मचारी अभिलेखालयको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) कर्मचारीको नोकरी अभिलेख अद्यावधिक राख्ने,

(ख) निजामती कर्मचारीको निवृत्तिभरण र उपदानको सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था मिलाउने, प्रदेश कर्मचारीको निवृत्तिभरण र उपदानको सम्बन्धमा आवश्यक व्यवस्था मिलाउने

(ग) निवृत्तिभरण, उपदान, औषधी उपचार र बीमाको लागि वैयक्तिक विवरण तयार गर्ने सम्बन्धमा सम्बन्धित निकायबाट विवरण माग गर्ने,

(घ) उमेरको कारणबाट अनिवार्य अवकाश पाउने कर्मचारीलाई अवकाश पाउने मिति समेत खुलाई छ महिना अगावै जानकारी गराउने,

(ङ) निजामती कर्मचारीको वार्षिक तलबी विवरण पारित गर्ने, गराउने,

(च) निवृत्तिभरण कोषको सञ्चालन गर्ने,

(छ) निवृत्तिभरण, उपदान, औषधी उपचार र बीमा लगायतका अन्य रकमको निकास दिने,

(ज) निवृत्तिभरण र उपदान सम्बन्धी अन्य आवश्यक काम कारवाही गर्ने,

(झ) कर्मचारीको अवकाश पत्र जारी गर्ने।

(३) कर्मचारीको व्यक्तिगत विवरण अद्यावधिक गर्ने, गराउने दायित्व कर्मचारी कार्यरत निकाय, प्रदेश कर्मचारी अभिलेखालय र सम्बन्धित कर्मचारीको हुनेछ।

(४) उपदफा (१) बमोजिमको प्रदेश कर्मचारी अभिलेखालयको स्थापना नभएसम्म प्रदेश कर्मचारी अभिलेखालयको काम मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले गर्नेछ।

(५) प्रदेश कर्मचारी अभिलेखालय सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।

१३३. सङ्घीय सरकारसँग कर्मचारी माग गर्न सकिने: प्रदेश निजामती सेवाको कुनै पद रिक्त भई कामकाज गर्न बाधा परेको र तत्काल पदपूर्ति गर्न सम्भव नभएको अवस्थामा प्रदेश सरकारले नेपाल सरकारलाई सम्बन्धित सेवा समूहका कर्मचारी प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट पदपूर्ति नभएसम्मका लागि कामकाज गर्न खटाई पठाइदिन अनुरोध गर्न सक्नेछ।

१३४. सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गरिने: प्रदेश निजामती सेवाको स्वीकृत दरबन्दीभित्र करारमा कार्यरत तहबिहीन कर्मचारीलाई समेत तोकिए बमोजिम सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गर्न सकिनेछ।

१३५. सङ्घीय कानून बमोजिम हुने: यस ऐनमा भएका व्यवस्था सङ्घीय कानूनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म सङ्घीय कानून बमोजिम हुनेछ।

१३६. यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिने: (१) यो ऐन प्रारम्भ हुनु अघि निजामती सेवा सम्बन्धी प्रचलित कानून बमोजिम भए गरेका सम्पूर्ण काम कारवाहीहरू यसै ऐन बमोजिम भए गरेको मानिनेछ।

(२) यो ऐन प्रारम्भ हुनु अघि समायोजन ऐन बमोजिम समायोजन भई आएका र प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट सिफारिस भई प्रदेश निजामती सेवामा स्थायी नियुक्ति भएका कर्मचारीको सेवाको शर्त,

सुरक्षा, सुविधा तथा अन्य व्यवस्था यस ऐन बमोजिम हुनेछ।

१३७. अधिकार प्रत्यायोजन: (१) प्रदेश सरकारले यस ऐन बमोजिम आफूलाई प्राप्त अधिकारमध्ये केही अधिकार प्रदेश राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी सोही सूचनामा तोकिएको प्रदेश निजामती कर्मचारी वा अधिकारीले प्रयोग गर्न पाउने गरी प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ।

(२) यस ऐन बमोजिमको कुनै अधिकारीलाई प्राप्त अधिकार आफ्नो सामान्य रेखदेखमा रही प्रयोग गर्ने गरी निजले आफू मातहतका निजामती कर्मचारीलाई प्रत्यायोजन गर्न सक्नेछ।

१३८. नियम बनाउने अधिकार: (१) यस ऐनको उद्देश्य कार्यान्वयन गर्नको लागि प्रदेश सरकारले आवश्यक नियमहरू बनाउन सक्नेछ।

^{रूपमा} (२) उपदफा (१) बमोजिम नियम बनाउँदा प्रदेश सरकारले प्रदेश निजामती सेवाका सबै सेवामा समान्य रूपले लागू हुने वा बेगलाबेगलै सेवा वा समूहको लागि पृथक रूपले लागू हुने नियमहरू बनाउन सक्नेछ।

१३९. आचार संहिता: (१) प्रदेश सरकारले प्रदेश सरकार मातहत कार्यरत कर्मचारीका लागि अलगगै आचार संहिता जारी गर्न सक्नेछ र त्यस्तो आचार संहिताको पालन गर्नु सबै कर्मचारीको कर्तव्य हुनेछ।

(२) आचार संहिता सम्बन्धी अन्य व्यवस्था तोकिए बमोजिम हुनेछ।

१४०. निर्देशिका, कार्यविधि वा मापदण्ड बनाउन सक्ने: यो ऐन तथा यस ऐन अन्तर्गत बनेको नियमको अधीनमा रही मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयले आवश्यक निर्देशिका, कार्यविधि वा मापदण्ड बनाउन सक्नेछ।